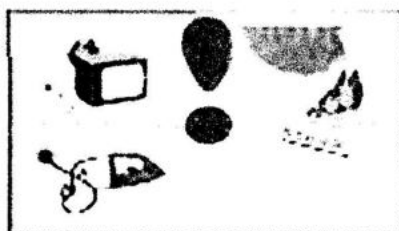

Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі
Түркістан облысы Сайрам ауданы
ЖШС «Нарымбет ата» бөбекжай бақшасы

Бекітемін : А.Б.Джамболова

Қауіпсіз балабақша

Балабақшада «Қауіпсіз балабақша» атты терроризмге қарсы-іс қимыл өтті.

Мақсаты: терроризмге қарсы іс-қимыл саласындағы мемлекеттік саясатты және терроризмнің алдын алуға бағытталған шаралар жүйесін іске асыру.

Террористік акт қатері төнген кездегі іс-әрекеттер өткізілді. Террористік акт төнген жағдайда бірінші кезекте жасырын тұрған дабыл түймесі басылды. Меңгеруші және шаруашылық меңгерушісінде болатын дабыл түймесін басылды. Барлық топтар өз міндеттері бойынша есіктерін бекітіп, тәрбиешілер мен балалар терезеден және ауыр сөрелерден аулақ топтың ортасында бастарын жауып жатты. Есікті барынша бекітті. Қалған персоналдар асхана қызметшілерді де есіктерін бекітіп алды. Жедел көмек келгенше барлық террорлық іс-қимылдарды жасалды.

Мектепке дейінгі ұйымда - терроризм қаупінен тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында балалармен жұмыс істеу өте маңызды болып табылады. Әрине, ол оған қорқынышты баланың қауіпсіздігі, бұл ережелерін түсіндіру қиын. Біз нәзік түрде, немесе ойын жағдайлардың көмегімен оны жасауға тырысу керек. Бала ерекше жағдайларда өзін ұстай білу керек. Өкінішке орай, терроризм - бұл шындық, және бала өз өмірін сақтау үшін оған дайын болуы тиіс. Терроризмге қарсықауіпсіздік мектепте дейінгі ұйымда әрдайым жүргізіліп тұру керек.

Барлық қызметкерлер мыналарды білу керек:

- Бөбекжай қауіпсіздік және бүкіл аумағы; сондай-ақ қауіпті жағдайлардың алдын алу;
- кіруді бақылау және бейтаныс еркін өту тыйым салуды белгілеу;
- қорғалатын аймағында зорлық барлық актілерді қызметкерлері мен балаларды қорғау.
- терезелер сенімді торларды құру;
- запор бар металл есік ауыстыру.
- Дабыл жүйесі;
- Төтенше қоңырау шалу түймесін басыңыз;
- бейнебақылау камерасы;
- радиациялық, химиялық экологиялық жағдайлары үшін бақылау және басқару жүйелері.
- Бөбекжайда терроризмге қарсы қауіпсіздікті қамтамасыз ету барлық істі бақылау;
- мектепке дейінгі мекемелердің қауіпсіздік жоспарына материалдық-техникалық базасын жетілдіру.

Жарылыс затын көрген кезде:

- Күдікті адамдарға, заттарға, кез келген күдік тудыратын ұсақ-түйекке назар аударыңыз. Барлық күдікті нәрселер туралы құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне хабарлаңыз;
- бейтаныс адамдардан ешқашан пакеттер мен сөмкелерді алмаңыз, өз жүгіңізді қараусыз қалдырмаңыз;
- отбасыда төтенше жағдайларға іс-әрекет жоспары болуы тиіс, барлық отбасы мүшелерінде телефон нөмірлері, электрондық почта мекенжайлары болуы тиіс;
- шұғыл жағдайда өз отбасыңыздың мүшелерімен кездесе алатын кездесу орынын белгілеу қажет;
- эвакуация жағдайында, бірінші қажеттіліктегі заттар жиынтығын және құжаттарды өзіңізбен алыңыз;
- әрқашан үй-жайдан резервтік шығулар қайда екенін біліп, жүріңіз;
- лифтіні қолданбаңыз;
- қандай жағдайда да байбалам салмаңыз.

Террорлық телефонмен қоқан-лоққы көрсеткен жағдайда хабарлама алу тәртібі:

- Қағаз бетіне берілген хабарламаларды мүлтіксіз жаттап жазып алыңыз.
- әңгіме барысында хабарласқан адамның жасы мен жынысын анықтаңыз;
- артындағы дыбыстарды (автокөлік немесе темір жол көлігі, теледидар немесе радио құрылғылары т.с.с) міндетті түрде аңғарыңыз;
- қалалық немесе қалааралық қоңырауларды аңғарыңыз;
- қандай да бір шешімге келуге немесе қандай да бір әрекет жасау үшін мүмкіндігінше қоңырау шалушының уақытын ұзақ алуға тырысыңыз;
- нөмірді автоматты түрде анықтау (НАА) бар болған жағдайда, анықталған нөмірді дәптерге жазып алыңыз, бұл оны кездейсоқ жоғалтып алудың алдын-алады;
- қозғалғанда, аяқты барынша жоғары көтеріңіз, аяқты нықтап басыңыз, аяқты жыбырлатпаңыз, аяғыңыздың ұшымен жүруге тырыспаңыз;
- қалың топтан сақтануға залдың бұрышы немесе қабырға жаны жақсы, бірақ ол жақтан шығысқа жету қиын;
- сіріңкенің шиі, тас немесе қабырғадағы сызық арқылы міндетті түрде өткен күн, уақыт есебін жүргізіңіз;
- күмән тудырған жағдайда, көрші жолаушылардың әрекетіне назар аударыңыз;
- егер олармен келіссөз нәтиже бермегендігін байқасаңыз, мүмкіндігінше ұшақты босату бойынша арнайы операцияның басталу сәтіне дайын болыңыз;
- егер арнайы операция қабылданған болса, террористер ұстап алып, тірі қалқан ретінде қолдана алмайтындай етіп орналасыңыз: төменге жатыңыз немесе басыңызды қолыңызбен қапсырып, орындықтың арқасына тығылыңыз,

- мүмкіндік туындаған жағдайда, ұшақты барынша тез арада тастап кетуге тырысыңыз. Жеке заттарыңызды іздеп, кідіріп қалмаңыз.
- жаңа опырылуды болдырмау үшін абайлап қозғалыңыз, сырттан келетін ауаның қозғалысымен бет алыңыз. Мүмкіндігіңіз бар болса, қол астындағы заттар(тақтай, кірпіш) арқылы төбені опырылмас үшін бекітіп, көмек күтіңіз. Қатты шөлдеген жағдайда аузыңызға кішкентай тас салып, оны мұрныңызбен дем ала отырып сорыңыз.
- әңгімені кідірмей құқық қорғау органдарына хабарлаңыз;
- әңгімеңізді ешкімге жарияламаған жөн;
- хабардар адамдардың санын барынша қысқартыңыз;
- дыбыс жазғыш құрылғы қолданған кезде жедел касетаны (шағын дискіні) алып, сақтап қойыңыз, орнына міндетті түрде басқасын ауыстырып салыңыз.

Қоңырау шалған адамның сөйлеу мәнерін аңғарыңыз:

- Дауысы ащы (баяу, төмен, жоғары).
- Сөйлеу мәнері: айқын, тұтығып, сыбырлап, акцент, диалект.
- Сөз қарқыны: жылдам, баяу
- Сөйлеу тәсілі: дөрекі, келемеж, былапыт айту.

Сөйлесу барысында мынандай сұрақтарға жауап алуға тырысыңыз:

- Бұл адам қайдан, кімге, қандай телефоннан қоңырау шалып тұр?
- Нақты қандай талап қойып тұр?
- Нақты талапты жеке өз немесе біреудің қайталауымен айтып тұр ма немесе басқа да бір топтың атынан ба?
- Олар немесе ол қандай жағдайда ойлаған мақсаттарынан бас тартады?
- Қашан және қалай онымен байланысуға болады?
- Кімге аталған қоңырау туралы айта аласыз немесе айтуыңыз керек?

Жарылғыш құрылғы болып табылуы мүмкін күдікті затты табу Соңғы уақытта азаматтармен күдікті заттарды табу жағдайлары жиі кездеседі, олар жарылғыш құрылғы болуы мүмкін. Күдікті заттар көлікте, саты алаңдарында, пәтерлер, мекемелер мен қоғамдық орындардың есіктері алдында табылуда.

ПОЖАРНАЯ Қауіпсіздік

ӨРТ КЕЗІНДЕ

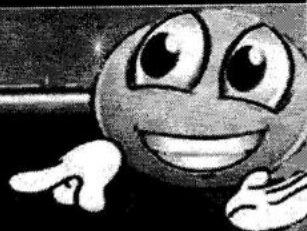
- ★ Эвакуация жоспарын біліңіз!
- ★ Өртті тапқаннан кейін ересектерге хабарлаңыз!
- ★ Мұғалімнің нұсқауларын орындаңыз!
- ★ Үрейленбеңіз!
- ★ Жеке заттарды іздемеңіз!
- ★ Терезелерді ашпаңыз!
- ★ Егер терезелер ашық болса, оларды жабыңыз, бірақ шпингалетке құлыптамаңыз!
- ★ Егер тыныс алу қиын болса, еденге жатыңыз!
- ★ Құтқарушылар сізді таба алатындай етіп жасырмаңыз!

Өрт сөндіру қызметі:
қалалық-01

Ұялы телефоннан:
Beeline - 001
МТС-010
Мегафон-010

жеке қауіпсіздік

Жадынама

- ★ Ата-анаңызға ескерту,
қайда барғыңыз келеді!
- ★ Ата-анаңызға мойынсұныңыз,
үйге уақытында келіңіз!
- ★ Бейтаныс адамдарға есік ашпаңыз!
- ★ Бейтаныс адамдармен сөйлеспеңіз!
- ★ Егер сізге қауіп төніп тұрса,
айқайлаңыз, көмекке шақырыңыз!
- ★ Басқа адамдардың заттарын алмаңыз!
- ★ Көшеде ақша санамаңыз!
- ★ Ересектерге күдікті адамдар, заттар,
оқиғалар туралы хабарлаңыз!

Жедел жәрдем:
қалалық - 03

Ұялы телефоннан:
Beeline - 003
MTS-030
Мегафон-030

Жолдағы қауіпсіздік

Жол қозғалысы ережелерін сақтаңыз

- ★ Тек тротуармен жүріңіз!
- ★ Жаяу жүргіншілер өткелі арқылы жолды кесіп өтіңіз!
- ★ Егер өткел болмаса, өтпес бұрын солға, оңға қарап, жолда көлік жоқ екеніне көз жеткізіңіз!
- ★ Жолды кесіп өткенде, мұқият болыңыз, музыка тыңдамаңыз немесе телефонмен сөйлеспеңіз!
- ★ Жолдың жанында ойнамаңыз!
- ★ Жолға жүгірмеңіз!

Полиция:
қалалық-02

Ұялы телефоннан:
Beeline - 002
MTC-020
Мегафон-020

Бекітемін : А.Б.Джамболова

A black and white illustration of a person kneeling under a table, possibly working on something. On the table are various objects including a ruler, a pencil, and a small box. A chair is visible to the right.

Сейсмо жаттығу кезінде.

Жер сілкінісінің алғашқы дүмпуі кезінде

Газды, су мен электр қуатын сөндіріңіз. Егер жер сілкінісінің күші аз болса, онда оны тұрған жеріңізде күткен абзал. Одан едәуір күштірек жер сілкінісі кезінде (дүмпу күші бес және одан да жоғары баллды құраса), егер сіз ғимараттың екінші және одан жоғарғы қабаттарында болсаңыз, ғимараттан шығыңыз. Ішкі қабырғаның, бұрыштың, есік жақтауының қауіпсіз жеріне тұрыңыз, ваннаға жата қалыңыз. Кереуеттің немесе стөлдін астына кіріңіз - олар сізді құлауы мүмкін заттардан және сынықтардан қорғайды. Терезе мен ауыр жиһаздан алыс тұрыңыз. Лифтіні пайдаланбаңыз.

Егер сіз көшеде болсаңыз, ғимараттар мен электр беруші желіден ашық алаңға қарай алыстаныңыз, үзілген электр сымдарына жақындамаңыз. Ғимарат жанынан жүгірмеңіз және оларға кірмеңіз.

Егер сіз автомобильде болсаңыз, дүмпулер тоқтағанға дейін автомобильден шықпай ашық алаңда қала беріңіз.

Есте сақтаңыз: жер сілкінісі кезінде адам өлімінің сирек кездесетін себебі болып жер қабатының қозғалысы табылады. Жер сілкінісі кезіндегі қайғылы оқиғалардың басты себептері болып табылатындар:

- ғимараттың жекелеген бөліктерінің сынуы;
- сынған шынылардың құлауы;
- үзілген электр сымдары;
- пәтердегі ауыр заттардың құлауы;
- өрт;

Жер сілкінісінен кейін:

Қажет жандарға медициналық көмек көрсетіңіз.

Қатерге шалдыққандарды қоқыстан арылтыңыз, егер ол үшін қосымша жасақтауды талап етпесе.

Радиоқабылдағышты қосыңыз.

Мүмкіндігіңізше су құбыры мен газды тоқтатыңыз және энергия жабдықтаушыны сөндіріңіз.

Ашық отты пайдаланбаңыз.

Жер сілкінісі кезінде өзіңіз болған ғимараттан шығар алдында абай болыңыз.

Радионы қосулы күйінде ұстаныңыз, қызметтердің белгілерін тыңдаңыз.

Анық зардап шеккен ғимаратқа жақындамаңыз және оған кірмеңіз. Қайталама дүмпуге дайын болыңыз, мұндай жағдайларда едәуір қауіпті болып жер сілкінісінен кейінгі алғашқы екі-үш сағат табылады, дегенмен олар бірнеше тәулік, апта және тіпті ай өткеннен кейін де болуы мүмкін.

Бірінші жер сілкінісінен көп уақыт өткен сайын, соғұрлым қайталану ықтималдығы аз.

Крэш-синдром деп аталатын ұзақ уақыттағы жанжу синдромы - ең қауіпті жаракаттардың бірі. Ауыр заттардың: құрылыс жиынтықтарының сынықтары, сынған ағаштардың діңгектері, массивті жиназ бен сол тектес заттардың адамның қолы немесе аяғына ұзақ уақыт бойы жаншуы кезінде - аяқ-қолдардағы қан айналымы тоқтап қалады. Бұл адам ағзасындағы зат алмасуының бұзылуына әкеледі. Крэш-синдромның салдары ампутациямен көп жағдайда байланысты.

Зардап шеккен адамда ұзақ уақыттағы жаншу синдромы бар екенін анықтаған уақытта, зардап шеккенді қарап шығыңыз; ауруды басатын дәрмек беріңіз; жаншылған жерінен жоғары бұрау қойыңыз; кеңістікті босатып алып, оны жылытыңыз. Есте сақтаңыз, бір минутты да жоғалтпау керек. Адамды ауруханаға дереу жеткізіңіз.

Ғимараттың құлауы

Аякасты ғимараттың толық немесе жекелеген құлауы - бұл ғимаратты жобалау кезінде кеткен қателіктер, құрылыс жұмыстарын жүргізген уақыттағы жобадан алшақтау, ғимаратты немесе оның бөліктерін эксплуатациялау кезіндегі монтаж ережелерін бұзу салдарынан туындаған төтенше жағдайлар, сонымен қатар табиғи немесе техногенді төтенше жағдайлардың салдары.

Құлауға көп жағдайда террорлық акт салдары болып табылатын жарылыстар, тұрмыстық газ құбырларының қате эксплуатациялануы, отты қауіпті пайдалану, ғимарат ішінде жеңіл жанатын және жарылыс қауіпі бар заттарды сақтау да септігін тигізеді.

Кенеттен құлау ғимараттың ұзақ уақыт бойында қатардан шығуына, өрттің тұтануына, коммуналдық-энергетикалық желілердің істен шығуына, коқыстардың жиналуына, адамдардың жаракаттануы мен өліміне әкеліп соғады.

Алдын-алу іс-шаралары

Ғимараттың кенеттен құлауы кезінде әрекет ету жоспарын алдын-ала ойластырыңыз және олармен өз отбасыңыздың барлық мүшелерін таныстырыңыз. Оларға кенеттен құлау жағдайында әрекет ету тәртібі мен алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін түсіндіріңіз.

Міндетті түрде жинақталған медициналық кобдишаңыз бен өрт сөндіргішіңіз болсын және қолжетімді жерде сақтаныз. Улыхимикаттары, онай өртенуші сұйықтықтар мен өзге де қауіпті заттарды сенімді жерде ұстаңыз. Пәтерге газ баллондарын қажет болмаған жағдайда кіргізбеңіз. Электр қуаты көзінің орнын, газ бен су құбырларының магистральді батырмаларын, электр көзін, газ бен тоқты кенеттен тоқтата біліңіз.

Газдың аз мөлшерде болсын таралуы кезінде оның пәтерге кіруіне тосқауыл қойыңыз, ғимаратты тексеріңіз және телефон нөмірі арқылы "Қалалық газ" 104 қызметіне хабарлаңыз. Оттың ашық көздерін, электр сөндіргіштерді және электр тұрмыстық құралдарын газды толық желденуіне дейін пайдалануға қатаң тыйым салынады.

Ғимараттың дәліздерін, саты алаңын, апатты және өрт жолдарын бөгде заттармен бекіменіз. Ынғайлы жерде құжаттарыңызды, ақшаларыңызды, қалта шамы мен косалкы батареяларын ұстаңыз.

Ғимараттың кенеттен құлауы кезінде қалай әрекет ету керек

Жарылысты естігенде немесе ғимарат өз тұрақтылығын жоғалтатынын байқағанда, құжаттарды, ақшаны және бірінші кезекте қажетті заттарды ала отырып, оны тез арада тастап кетуге тырысыңыз. Үй-жайдан шығып, баспалдақпен түсіп, лифтті пайдаланбаңыз, өйткені ол кез келген уақытта істен шығуы мүмкін. Эвакуация кезінде үрей, есіктердегі қысымның алдын алып, балконнан және терезеден бірінші қабаттан жоғары секіретіндерді, сондай-ақ әйнектелген терезелер арқылы тоқтатыңыз. Көшеде тұрып, ғимараттардың жанында тұрмаңыз, ашық кеңістікке өтіңіз. Егер сіз ғимаратта болсаңыз және одан кету мүмкіндігі болмаса, онда ең қауіпсіз орынды алыңыз: күрделі ішкі қабырғалардың ойықтары, күрделі ішкі қабырғалардың бұрыштары, каркас аркалықтарының астында. Егер балалар сізбен бірге болса, оларды өзіңізбен тосқауыл болып жабыңыз. Қажет болған жағдайда өзіңіздің шығу мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін пәтер есігін ашыңыз. Үрейленбеңіз және тыныштықты сақтаңыздар, қатысушыларға қолдау көрсетіңіз. Терезеден, электр құралдарынан алыс ұстаңыз, дереу суды, электрді және газды өшіріңіз. Егер өрт пайда болса, бірден оны өшіруге тырысыңыз. Телефонды тек құқықтық тәртіп органдарының өкілдерін (102 тел.), өрт сөндірушілерді (101 тел.), дәрігерлерді (103 тел.), құтқарушыларды (112 тел.) шақыру үшін пайдаланыңыз. Балконға шықпаңыз. Сіріңкені пайдаланбаңыз, себебі газдың шығу қаупі болуы мүмкін.

Үйінді кезінде қалай әрекет ету қажет

Терең демалыңыз, дағбырға бой алдырмаңыз, ең маңыздысына ойыңызды жинақтаңыз, кез-келген жолмен тірі қалуға тырысыңыз, көмектің міндетті түрде келетініне сеніңіз. Мүмкіндігінше өзіңізге алғашқы медициналық көмек көрсетіңіз. Болған жағдайға икемделуге тырысыңыз және жан-жағыңызға қараңыз, мүмкін жолын іздестіріңіз. Сіз қайда екеніңізді, өзге адамдар қасыңызда бар-жоғын анықтауға тырысыңыз: тыңдаңыз, дыбыс білдіріңіз. Адам энергиясын бекерге шығындамаған жағдайда шөл мен аштыққа ұзақ уақыт бойы шыдауы мүмкін екенін есте сақтаңыз. Қалтаңыздан немесе жақын арадан жарық немесе дыбыс сигналдарын беруші (мысалы, қалта шамы, айна, сонымен қатар құбырды немесе қабырғаны ұруға мүмкіндік беретін металл заттар, сол арқылы назар аудару) заттарды іздестіріп көріңіз. Егер жалғыз шығу жолы болып тар тесік табылса - сол

арқылы өтіңіз. Ол үшін бұлшықеттеріңізді босаңсытыңыз және
шынтағыңызды денеңізге бүркеп қимылдаңыз.